Alustat vaihtuvat, myynti jatkuu ja lisääntyy

28.5.2020

Nykyään alustoja ja palveluja on todella paljon, ja tässä kirjoituksessa on mainittu vain muutamia. Kehitys on ollut nopeaa, mutta monilla aloilla toiminta on kuitenkin jo vakiintunut parin isomman toimijan markkinaksi.

Toripäivistä Tori.fi:hin

Hyvä esimerkki vanhasta paikallisesta alustasta oli maakuntalehti Ilkan Toripäivät. Vielä runsaat parikymmentä vuotta sitten se tarjosi erinomaisen alustan kuluttajien väliseen kaupankäyntiin, vaikka samaan aikaan vuonna 1986 perustettu Keltainen Pörssi oli jo luonut valtakunnallisen alustan yksityisten kuluttajien ilmaisille rivi-ilmoituksille.

Pian Keltainen Pörssi siirtyi internetiin ja sai kilpailijaksi Huuto.net palvelun. Markkinat muuttuivat nopeasti ja vuonna 2010 norjalainen Schibsted toi markkinoille uuden alustan, Tori.fi. Keltainen Pörssi lopetettiin paperiversiona vuonna 2012 ja verkkopalvelu suljettiin vuonna 2016.

Erikoiskaupassa eri aloilla on omat alustat

Autokaupassa Alma Median Autotalli.com ja NettiX:n Nettiauto.com keräävät yksityisten ja yritysten myynnissä olevat autot. NettiX mainostaa välittäneensä 600 000 autoa vuonna 2018. Lisäksi NettiX-palvelusta löytyvät myös esimerkiksi veneet, koneet, motot ja varaosat.

Asuntokaupassa sanomalehtien ja painetun Asuntopörssin asema alkoi horjua, kun Alma Median Etuovi.com ja Sanoma-konsernin Oikotie.fi nousivat nopeasti asuntokaupan tärkeimmiksi alustoiksi. Asuntopörssi-lehti yhdistettiin Etuovi.comiin jo vuonna 2004.

Pizza-online on pikaruuan ostajien ja myyjien alusta, kun taas Wolt toimittaa asiakkaille kotiin laadukkaampaa ruokaa. ResQ:n kautta voi pelastaa maailman ja säästää samalla rahaa ostamalla ravintoloiden poistoruokia. Pizza-onlinea on jopa moitittu siitä, että se vie katteet pizza-yrittäjiltä tekemättä itse mitään. Yrittäjät tekevät kaiken työn ja alusta ottaa välityspalkkion nettipalvelun käytöstä.

Julkisen sektorin alustat

Julkisen sektorin hankintoja varten on olemassa Hilma-palvelut, jossa yritykset voivat osallistua tarjouskilpailuihin. Kiertonet.fi puolestaan huolehtii julkisen sektorin käytetyn tavaran kaupasta.

Huutokaupat.com-palvelun kautta taas myydään esimerkiksi yritysten poistotavaraa tai ulosmitattua

omaisuutta julkisilla huutokaupoilla.

Valinnan paikka

Tämän päivän alustataloudessa jokainen yritys joutuu valitsemaan, mihin joukkoihin kuuluu ja millä alustalla vaikuttaa. Google-näkyvyys ja hakukoneoptimointi ovat yksinkertainen ja lähes pakollinen osa liiketoimintaa niin kuluttaja- kuin b-to-b-myynnissä. Jos et nouse Googlessa haun kärkeen, et ole olemassa.

Jokainen yritys ei voi luoda omaa alustaa, mutta siksi on tärkeä tuntea oman alan vaihtoehdot.

Onko jollakin alustalla pakko olla, koska kaikki muutkin ovat siellä?

Miten sellaiselta alustalta voi erottua?

Onko Googlen ja alan yleisten alustojen ulkopuolella vain autiomaa vai voiko sieltä löytyä keidas?

Palvelukulttuuri ja alustatalous liiketoiminnan uudistajina teollisissa yrityksissä

Palvelukulttuuri ja alustatalous liiketoiminnan uudistajina teollisissa yrityksissä -hanke on Seinäjoen ammattikorkeakoulun ESR-rahoitteinen hanke, jonka tavoitteena on kasvattaa alueen teollisten yritysten osaamista ja tietämystä palvelukulttuurista ja alustataloudesta. Hankkeessa haetaan esimerkkejä teollisuuden alustoista sekä tuotetaan pk-yritysten tarpeisiin räätälöidyt palveluliiketoiminnan kehittämisen mallit. Syksyn aikana hankkeessa on tulossa yrityksiä ja koulutusta tukeva käsikirjan ja siihen liittyviä koulutuksia.

Kimmo Kulmala
Lehtori
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Kirjoittaja toimi asiantuntijana ESR:n rahoittamassa Palvelukulttuuri ja alustatalous liiketoiminnan uudistajina teollisissa yrityksissä -hankkeessa.